

NU VEDEȚI NIMIC

Descrieri

Redactor: Raluca Dincă
Design interior și DTP: Nicolae Poantă

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ARASSE, DANIEL

Nu vedeți nimic / Daniel Arasse; trad.: Laura Albulescu. –

Ed. a 2-a. – București: Art, 2009

ISBN 978-973-124-416-7

I. Albulescu, Laura (trad.)

821.133.1-31=135.1

*Această carte a fost editată cu sprijinul Ministerului Francez
al Afacerilor Externe și al Ambasadei Franței în România.*

Daniel Arasse
On n'y voit rien

© by Éditions Denoël, 2000

© GRUPUL EDITORIAL ART, 2009, pentru prezenta ediție

Daniel Arasse

NU VEDEȚI NIMIC

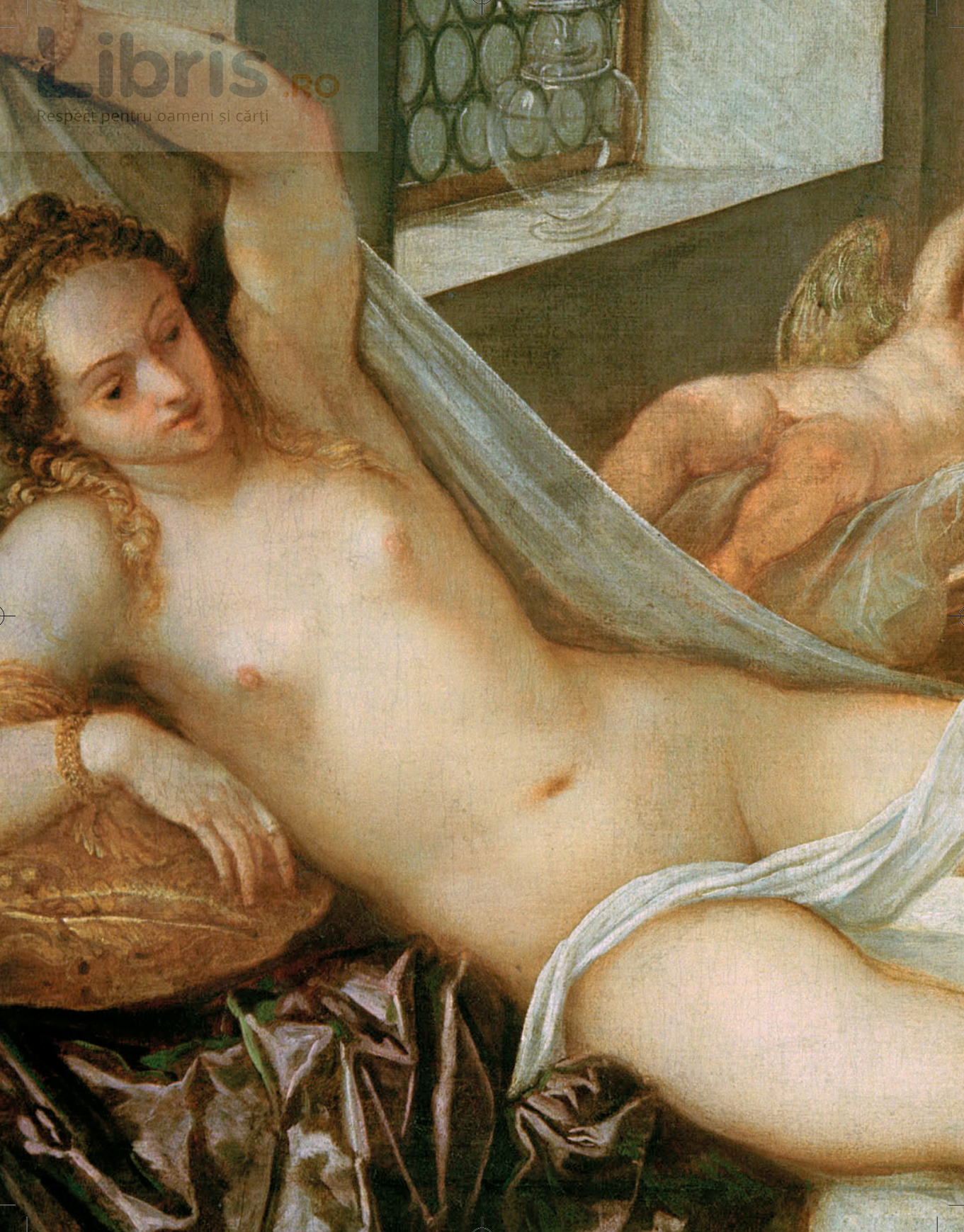
Descrieri

Traducere din limba franceză
și note de Laura Albulescu

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

Libris.ro

Respect pentru oameni și cărți

Cara Giulia

A detailed section of Michelangelo's famous fresco 'The Fall of Man' from the Sistine Chapel. It depicts Adam, an elderly man with a long white beard and curly hair, reclining on his side. He is looking towards Eve, who is shown as a cherub-like figure with curly hair, reaching out with an apple. Adam is wearing a green loincloth and a red cloak draped over his lower body. The background features a window with a pattern of circular panes.

Cara Giulia,

SCRISOAREA ACEASTA, un pic cam lungă, poate să te surprindă sau chiar să te irite. Sper să nu te superi pe mine, însă trebuie să-ți scriu. Așa cum m-am grăbit să-ți spun, nu reușesc să înțeleg cum ți se întâmplă uneori să privești pictura și să nu vezi ceea ce pictorul și tabloul îți arată.

Avem aceeași pasiune pentru pictură; cum se face că, în interpretarea anumitor opere, putem fi atât de departe unul de celălalt? Nu susțin că operele nu ar avea decât un sens și că n-am vorbi, prin urmare, decât de o interpretare „bună”. Ăsta-i Gombrich, el a spus-o, și tu știi ce cred despre asta. Nu, ce mă preocupă pe mine este mai degrabă tipul de ecran (compus din texte, citate și trimiteri exterioare) pe care ții morțiș să-l interpui în anumite momente între tine și operă, ca un soi de filtru solar care te-ar proteja de strălucirea operei și ar păstra intacte obișnuințele de gândire pe care se întemeiază și în care se recunoaște comunitatea noastră academică. Nu e prima dată când avem păreri diferite, dar, de data aceasta, țin să-ți scriu. Nu-mi fac prea mari iluzii că o să te conving, dar poate o să te fac măcar să-ți pui niște întrebări și să clatin ceea ce pentru tine sunt certitudini, iar pentru mine motive de orbire.

Las deoparte *Psyche și Cupidon* de Zucchi. Ar fi multe de spus, îți dai seama, după lectura pe care ai propus-o luna trecută. Poate cu altă ocazie. Nu o să vorbesc acum decât despre intervenția ta pe marginea pânzei lui Tintoretto, *Marte și Venus surprinși de Vulcan*. În multe privințe, ai făcut observații juste și m-ai făcut să văd ce nu văzusem până atunci. De pildă, ai dreptate când susții că Vulcan, aplecat deasupra patului și a corpului gol al lui Venus, aduce cu un satir descoperind o nimfă. Îmi place această idee a dorinței neașteptate a bărbatului în fața trupului frumos al soției sale.

Dar, o să vezi, eu trag de aici concluzii foarte diferite de ale tale. La fel, când spui că erotismul acestui trup, oferit cu generozitate privirii, le incită pe femeile care ar privi tabloul să se identifice cu zeița dragostei, concluzia ta începe bine. Însă când, dezvoltând raționamentul – sub pretextul că doar Vulcan ar fi demn, în timp ce Venus ar fi jenantă, iar Marte ridicol –, susții că această incitare este morală, că Tintoretto exploatează puterea imaginii și seducțiile penelului său pentru a canaliza dorința feminină (nu aceștia sunt termenii tăi, dar cam așa suna), atunci nu mai sunt de acord. Spui, de pildă, că Venus încearcă să-și acopere goliciunea surprinsă; dar ce te face să crezi că, din contră, ea nu-și dezvăluie această goliciune pentru a-l seduce pe Vulcan? De ce n-ar exista și puțin umor în acest tablou? Impresia mea este că tu, atât de jovială de obicei, ai refuzat să practici istoria artei cu bucurie. Ca și cum ar fi o datorie profesională să nu râzi. Și chiar să nu zâmbești. N-ar fi o dovadă de seriozitate. *Serio ludere*, „a te juca serios” – cunoști totuși acest proverb al Renașterii și gustul acelei epoci pentru răs și paradox. S-ar zice că, pentru a fi serios, trebuie să te iei în serios, să fii *seriosa*, nu *seria*, cum spuneți voi, italienii, să spui parola acestor paznici de cimitir care se înfășoară în pretinsa demnitate a disciplinei lor și care, în numele unei triste științe, vor ca nimeni să nu râdă în fața picturii. Tu, Giulia, *seriosa*? Te rog!

Așa că, dacă n-ai aruncat până acum scrisoarea, iau totul de la zero. Sunt de acord cu tine că, în acest tablou, Tintoretto a tratat într-o manieră neașteptată bătuta și răzbătuta temă *Marte și Venus surprinși de Vulcan*. De regulă, Marte și Venus sunt goi, întinși pe patul adulterului, prinși în năvodul aruncat peste ei de Vulcan, avertizat de Apollo. Nimic din toate acestea în tabloul păstrat la München. Venus este goală, asta-i clar, frumos întinsă pe pat. Însă nu e singură; Marte s-a ascuns sub masă, în armură și cu coiful pe

Tintoretto, *Marte și Venus surprinși de Vulcan*, 1579
Alte Pinakotekh, München